

ชื่อหนังสือ:	กระป๋องบาล
ผู้แต่ง:	ดำรง อารีกุล
สำนักพิมพ์:	มติชน
ปีที่พิมพ์:	2548
จำนวนหน้า:	584 หน้า
ราคา:	280 บาท

ณ คฤหาสน์สุดหรูใจกลางเมือง ใจเด็ด ลูกชายคนสุดท้ายของมหาเศรษฐี ใจจอม ผู้ผ่าเหล่าผ่ากอซึ่งธุรกิจของตระกูลมาใช้ชีวิตข้าราชการกรมปศุสัตว์ เน้นหนักเรื่องการอนุรักษ์ควาย ยังผลให้พ่อของเขาไม่พอใจเป็นอย่างมาก เพราะใจจอมหวังจะให้ลูกทั้งสองคนคือใจเด็ดและ ใจเพชร ลูกชายคนโตช่วยกันสืบทอดธุรกิจของตระกูล

ใจจอมพยายามหวานล่อมเพื่อให้ใจเด็ดกลับมาดูแลธุรกิจแทนที่จะไปดูแลควาย และให้ไม้เกาหลังที่ทำจากไม้สักทองกับใจเด็ดไว้คู่ต่างหน้า เพื่อเตือนใจว่าเขายังมีพ่อแม่และพี่ที่รอเขาอยู่ แต่ใจเด็ดกลับเอาไปเป็นต้นแบบทำไม้เกาหลังเอาไว้กล่อมควายแทน ใจเด็ดผูกพันกับควายถึงกระทั่งว่า ขอมนำเงินส่วนตัวมาลงกับ โครงการอนุรักษ์กระป๋อง ไม่เว้นแม้กระทั่งต่อต้านรถไฟที่คิดจะเข้ามาแย่งอาชีพของควายที่ใจเด็ดรัก

"อย่าปล่อยให้เพื่อนควายตกงาน" วลีที่ใจเด็ดใช้ปลุกฝังชวานาในอีสานใต้ เขาต้องการให้ชวานาผูกพันและรักควายเสมือนญาติ อันเป็นเกราะป้องกันการบุกรุกของรถไฟทุกชนิด

คาบาคี ของบริษัทสยามคาบาคี ผู้ผลิตและจัดจำหน่ายรถไถรายใหญ่ของประเทศที่มีความสัมพันธ์กับนักการเมืองระดับสูง ซ้ำยังเป็นนายทุนพรรครัฐบาลในปัจจุบัน สมพล กรรมการผู้จัดการของสยามคาบาคีจึงต้องเปลี่ยนแผน ส่งแม่ทัพรถไถคนใหม่เข้าไปเจาะตลาดแทน **สรนุช** วิศวกรโรงงานสาวสวยถูกเรียกตัวให้มารับหน้าที่นี้ เพราะสรนุชเป็นลูกสาวคนสุดท้องของ **พล.อ.สรยุทธ** ที่กำลังจะขึ้นรับตำแหน่ง ผบ.ทบ. ในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า สมพลวางแผนให้ **ณวัต** ลูกชายใช้ความรักที่สรนุชมีให้เป็นเครื่องมือในแผนการครั้งนี้ สรนุชเสนอแผนการปลอมตัวเข้าไปสืบความลับในพื้นที่เป้าหมาย สรนุชไปขอความช่วยเหลือจากสองเพื่อนซี้ **สุบิน** ผู้กำกับและ **อรอนงค์** นักบัญชีสาวในบริษัทเดียวกันให้เข้าร่วมเป็นทีมงาน ถ่ายทำสารคดีเรื่องควายด้วย

ใจเด็ดและ **เกริกไกร** สัตวแพทย์หนุ่มเพื่อนคู่หูต้อนรับจับคู่ทีมถ่ายทำสารคดีอย่างเต็มที่ พร้อมกับแนะนำให้รู้จักกับ **ใจเด็ด** และ **จันทร์ภา** ควายประจำตัวของสถานีฯ รวมถึงการทำงานในโรงเรือนต่างๆ เช่น โรงเรือนผสมเทียมชื่อ **สยมพรกระบือ** โรงเรือนควายท้องแก่ชื่อ **ลาตลอด** เป็นต้น รวมถึงคูการไถนาของควาย เพียง 3 คืน 4 วัน สรนุชก็เก็บข้อมูลไปต่อยอดงานของตัวเองได้มากพอสมควร

สรนุชเตรียมตัวจะกลับไปอีसानได้อีกครั้งด้วยตัวจริง สรนุชติดต่อกับ **ผู้พันชาญณรงค์** อดีตลูกน้องของพล.อ.สรยุทธหากมีปัญหา สรนุชเห็นจุดเด่นของผู้พันชาญณรงค์ที่ทำธุรกิจขายเครื่องมือการเกษตร และเป็นนายทุนที่มีอิทธิพลในพื้นที่ ประกอบกับความขัดแย้งหลายๆ ระหว่างผู้พันกับพรรคพวกของใจเด็ดโดยเฉพาะ **ช่อผกา** ลูกสาวของเขาที่หลงรักใจเด็ดหัวปักหัวปำ น่าจะส่งผลดีต่อการทำงานของเธอ สรนุชจึงเสนอให้ผู้พันชาญณรงค์เป็นตัวแทนจำหน่ายรถไถคาบาคีในเขตนี้

ก่อนที่สรนุชจะลงไปในพื้นที่ไม่กี่วัน ใจเด็ดและ **เกริกไกร** ได้รับจดหมายลับส่งมาถึงเพื่อแจ้งข่าวให้ทั้งสองคนรู้ว่าแม่ทัพรถไถคาบาคีคนใหม่ของอีसानได้คือ คนที่เคยปลอมตัวมาสืบความลับที่สถานีฯ เมื่อเร็วๆ นี้ชื่อสรนุช ใจเด็ดและเกริกไกรเสียใจมาก โดยเฉพาะเกริกไกรเสียใจพุ่มพ่ายไม่ต่างกับคนอกหักใจเขานึกโกรธแค้นสรนุช อรอนงค์และสุบินถึงขนาดว่า อยากจะทำอะไรสักอย่างกับลูกควายตัวเมียที่เพิ่งเกิดใหม่ 2 ตัว ซึ่งเขาตั้งชื่อว่า **นุช** และ **อร** เพื่อเป็นเกียรติกับพวกเขา เพื่อเป็นการระบาย สุดท้ายก็ทำไม่ลง เพราะความรักควายมีมากกว่า

เกริกไกร โกรธแค้นและชิงชังเธอจนตั้งฉายาให้ว่าแม่มดรดไล สรรุขเห็นสุบินกำลังไถนา โดยมี โทน หัวหน้ายุวกระป๋องบาลตามดูแลลากัน ไถอยู่นั้น ทำให้สรรุขเข้าใจผิดคิดว่าสุบินไปเข้าข้างฝ่ายตรงข้ามคือใจเด็ดเสียแล้ว แม้สุบินจะบอกว่าเขาเจอกับเกริกไกรและ เจนจิรา ผู้ช่วยหัวหน้าสถานีฯ ที่จตุจักรโดยบังเอิญ

รดไลคาบาคีของสรรุขที่โคนฟ้าผ่า ถูกเกริกไกรนำไปประจานให้ชาวบ้านได้รับรู้ว่า ควายไม่เคย โคนฟ้าผ่าแบบรดไล โดยมี **เต๋มาซุก** ผู้หยิ่งรู้ฟ้าดินหรืออูตุนิยมประจำพื้นที่ช่วยยืนยันความเชื่อดังกล่าว เพื่อให้ชาวบ้านเห็นดีเห็นงามกับการใช้ควายแทนรดไลต่อไป ยังความโกรธแค้นมาสู่สรรุขและผู้พันชาตุนรงค์มากยิ่งขึ้น ประกอบกับใกล้จะหมดหน้าแล้งที่ชาวนาต้องไถนา และเวลาที่ต้องปิดคิดการขายกำลังจะมาถึง ทำให้สรรุขเครียดจนต้องเลือกใช้ไม้ตายคือ กำจัดใจเด็ดและเกริกไกรออกจากอีสานใต้

ใจเด็ดกับเกริกไกรถูกย้ายเข้าส่วนกลางและถูกห้ามเข้าพื้นที่อีสานใต้ แม้แต่ที่ดินที่ใจเด็ดซื้อหามา ด้วยเงินจากมรดกของตัวเองเพื่อให้ชาวนาและควายได้มีงานทำและพักอาศัยก็ไม่สามารถเข้าไปได้ พวกเขาพยายามขอความช่วยเหลือจาก **ก้านกลาง** เพื่อนรุ่นพี่ที่ได้ดีเป็นถึงที่ปรึกษานายกฯ แต่ก็ไม่ทันการณ์เพราะคำสั่งออกมาก่อน และเป็นเหตุผลทางการเมืองที่ว่าสยามคาบาคีคือนายทุนพรรคที่เขาสังกัดอยู่ ขณะที่เพื่อนร่วมงานอย่าง **เจนจิรา สมหญิง** และ **ภริมย์** รองหัวหน้าสถานีฯ รวมถึงชาวนาที่อีสานใต้ต่างไม่ยอมสูญเสียใจเด็ดและเกริกไกร พวกเขาจึงร่วมมือกันก่อมือบควายเดินทางเข้าสู่เมือง ประท้วงที่ศาลากลางจังหวัด เพื่อเรียกร้องให้คืนใจเด็ดและเกริกไกรที่พวกเขารักและศรัทธากลับมาทำงานที่นี่ตามเดิม

ใจเด็ดและเกริกไกรกลายเป็นวีรบุรุษ **กระป๋องบาล** หรือผู้อภิบาลควายที่ใครต่อใครต่างชื่นชมในอุดมการณ์การอนุรักษ์ควายของพวกเขา เงินบริจาคหลังไหลเข้าสู่สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์อีสานใต้สำหรับโครงการอนุรักษ์กระป๋อง หลังจากทีใจเด็ดเพิ่งตัดสินใจขายที่ดินใจกลางเมืองหลวง มรดกชิ้นสุดท้ายให้กับพี่ชายคนโตไปไม่นาน เพื่อนำเงินมาใช้จ่ายในโครงการนี้ และนั่นหมายความว่า เขารู้อยู่แล้วว่าตัวเองจะต้องถูกตัดออกจากตระกูลอย่างสิ้นเชิง ซึ่งก็เป็นไปตามคาด แม้ใจเด็ดจะกลายเป็นคนดังและมีคนศรัทธาจากงานที่เขาทำ ก็ไม่ได้ทำให้ใจจอมหันกลับมาเข้าใจและใจอ่อนให้กับลูกชายคนเล็กได้เลย

สรนุชเสียใจมากถึงกับระบายออกกับเหล่าอย่างหนัก เหมือนเคราะห์ซ้ำกรรมช้ำ สรนุชมาแล้วจับ จนเกิดอุบัติเหตุต้องเข้าโรงพยาบาล ทว่าคนที่มาอยู่เป็นเพื่อนเธอในยามนี้นอกจากครอบครัวแล้ว ก็คือเพื่อนสนิท สุบินและอรอนงค์ที่สรนุชเคยคิดโทษว่าเพื่อนทั้งสองทรยศนำความลับไปบอกพวกใจเด็ด ขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งคือ เหล่ากระป๋องบาลและควายของพวกเขา โดยเฉพาะใจเด็ดกลับวนเวียนอยู่ในความฝันของเธอ ซ้ำไปซ้ำมาเหมือนจะบอกว่าใจของสรนุชลอยไปถึงดินแดนอีสานได้เสียแล้ว...

ธรรมชาติและฝันแผ่นดิน เป็นสิ่งที่มีค่าที่สุดและงดงามที่สุด... การมีชีวิตอยู่อย่างพอเพียง อยู่กับธรรมชาติ เป็นสิ่งที่ทำให้คนแต่ละคนแก่ในสมัยโบราณมีอายุยืนยาวและมีความสุข

ผิดกับคนสมัยนี้ที่เมื่อมีเทคโนโลยีหรือความเจริญเข้ามา ก็จะมีมุมมองข้ามความเป็นธรรมชาติไปแล้วเลือกสิ่งทันสมัยหรือความเจริญนั้นเข้ามาแทน เช่น ใช้รถไถแทนควาย ที่ต้องเปลืองน้ำมัน เปลืองค่าซ่อมรถ แท้ไม่สัมผัสดิน ใช้อาหารสัตว์เป็นอาหารเคมีมากกว่าผสมเองแบบแก่มาก่อน เป็นต้น

แต่เมื่อถึงจุดหนึ่งที่คนเราเห็นว่า... **ไม่มีอะไรดีไปกว่าความเป็นธรรมชาติ** คนเราก็จะหันมามองการกลับคืนสู่สามัญในที่สุด... แต่ก็ไม่ว่าสำหรับบางคนนั้น กว่าจะคิดได้จะสายเกินไปหรือยัง.